

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Asyli sacri Origine & Sanctitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

tim nudinarum, *e. Decet cit.* In cœmiterio tamen vel ipsius Ecclesiæ aditu Jure non prohibita: usu etiam permittuntur venditiones cereorum & similiarum rerum servientium fidelium devotioni: dummodo ea fiant sine strepitu & contentione de pretio cum Divinorum Officiorum & fidelium ipsis præsentium perturbatione, Suarez de Eucharist. *diff. 81. f. 7. V. Secundò & Palao Tract. 11. diff. unica. p. 4. n. 3.*

6. Tertiò universitatum & societatum quarumlibet Concilia, Conciones, Parliamentum publica, *e. Decet cit.* intellige cum Joan. Andr. *ibi n. 7.* quibus res & negotia merè prophana & Politica pertractantur; quia Synodi & Concilia Ecclesiastica, aliique tractatus de rebus ad Religionem, Pietatem, statum clericorum morumque reformationem pertineant in Ecclesiis institui non prohibentur, Navarrus de Orat. & Horis Canon. *cap. 5. n. 32. & 37. & cit. Suarez cap. 4. n. 16. & cap. 6. n. 5.* Prophani etiam ejusmodi conventus & tractatus, etsi illiciti, Jure tamen irritati non sunt, Glossa in *c. cit. v. Personæ & Panormit. in c. Cum Ecclesia cit. n. 6. & 7.*

7. Quartò Ludi theatrales, monstra larvarum, & histrionum gestulationes: choreæ, cantus & musicæ omnes, quibus aliquid lascivum, impurum aut leve admittitur: seculares actiones, confabulationes, vanæque & prophana colloquia, multoq; magis deambulationes, strepitus, & clamores, *can. 1. diff. 92. c. Cum ad decorem 12. de Vita & honest. & Trident. Sess. 22. decreto de Observand. in Missa. V. In Ecclesiis.* Honesta tamen & ad devotionem comparata spectacula & piæ representationes in Ecclesiis fieri permittuntur, *can. Semel Christus 50. diff. 2. de Consec. Barbofa Juris Ecclesiast. Lib. 2. cap. 3. à n. 15.*

8. Quintò suppellectilia & aliæ res pro-

phana, tam clericorum quàm laicorum, in Ecclesiis deponi, iisque recipi prohibentur: nisi id exigat incurfus hostilis, incendii subitò exorti vel similis necessitatis alii casus, *e. fin. de Custod. Eucharist. ubi Barbofa n. 2. & cit. cap. 3. n. 25.*

9. Sextò Ecclesiæ, uti & Monasteria eorumque & clericorum domus immunes sunt ab onere hospitandi; ut in ipsis domini seculares, eorum legati, comites, ministri, famuli, milites, hospitium sibi vindicare etiam prætextu consuetudinis non possint, ex decreto Joannis IX. in Synodo Ravennat. *can. 11. c. 1. hâc Rubr. relato, & privilegio à Constantino M. Clericis indulto l. r. c. de Episc. & Cleric. Ratio hujus est; quia Ecclesia & Ecclesiastici, tam quoad personas quàm quoad bona & res suas, à potestate seculari & oneribus, quæ ab ea etiam pro communi Reipublicæ bono imponuntur, utroque Jure eximuntur, ut infra à n. 187. ostenditur, Panormit. in *c. 1. cit. à n. 3. Azor p. 2. Instit. lib. 9. cap. 9. q. 8. & Pirthing ad hanc Rubr. à n. 9.* excipientes Patronum vel alium benefactorem, qui in fundationis aut beneficii recognitionem locò census hospitii jus cum Episcopi consensu sibi reservavit, *arg. can. Eleutherius. 18. q. 2.**

10. Alterum Localis Immunitatis privilegium consistit in Jure Asylis, Ecclesiis cæterisque Sacris & Religiosis locis competente & ad hanc Rubricam accuratius explicando.

ARTICULUS II.
De Asylis Sacri Origine
& Sanctitate.
SUMMARIUM.

- 11. Etymon & natura Asyli:
- 12. Quod consugio Templo & Ara Genusium,
- 13. Regum

13. Regum palatia signaque castrensis,
14. Sex Refugii Civitates,
15. Et Templum Hierosolymitanum in V. T. praebebant.
16. Asyla Sacra damnantium,
17. Etque tuentium vera Opinio.
18. Constituta sunt favore Religionis:
19. Republica nequaquam noxia,
20. Nec per se occasio sunt delinquendi.
21. Sacra Asyla non Naturali,
22. Vel Divini Novi Testamenti:
23. Sed Romano aliarumque Gentium Civili,
24. Et Ecclesiastico praesertim Jure constituta,
25. Firmataque sunt Gregorii XIV. Constitutione:
26. Cui ansam praebuerunt ejus Praedecessorum Indulta:
27. Quibus à Gregorio derogatum,
28. Et excepta sunt octo Crimina:
29. Istorum reos ex asylo extrahendi modus praescriptus,
30. Et poena in Asyli violatores sunt statuta.

II. **A**sylym Graecè ἀσυλον vel ἀσυλον sic dicitur à particula privativa ἀ & verbo σύζειν, quod Trahere vel Extrahere: vel συλαίν, quod Vi rapere, Sacrilegè praevari, Diripere significat, Schrad. Lexic. V. Asylum & Tholosan. Synag. Lib. 33. cap. 21. n. 5. estque quasi Templum Misericordiae sive locus privilegiatus, confugientibus securitatem contra vim praestans; quòd Dei Numine vel alicujus hominis Majestate defendantur, Beyerlinck V. Asylum. Ipsum verò Jus Asyli sive, ut vocatur, Asylia est Securitas sive privilegium immunitatis ab extractione & omni alia violentia externa, quam ejusmodi locus ad se confugientibus praestat. Securitas autem ista, licet aliquando à merè prophanis, praecipuè ta-

men à Sacris & Religiosis locis praestatur, quibus competens & hoc loco proprium

Asyli jus perantiquum & apud ipsasque Gentes, quae Aris Templisque honorem aliquem tribuerunt, uti receptum fuisse, sacrae prophanæque Literæ testantur; illud enim Neptuni Fanum in Tamaro, in Papho Veneris, & Jovis templum apud Stratonicensis & Ithacenses, ejusque Olympii simulacrum, & Pergami aedes Æsculapii confugientibus praebebant. In Canopo Hercules, Ostridis in Aegypto tota, Delphici Apollinis & Dianæ Ephesiae templa Religione sua praesidio ac libertati miseris & nocentibus fuere. Athenis Ignoto dicata Deo commune omnium confugium fuit Ara Misericordiae, cuius meminerunt Apostolorum Act. cap. 17. v. 23. Neque templa solum & Ara Divina immortalibus consecrata, sed ipsae quoque Domus Regum, Tiberti aliorumque Caesarum statuae in urbibus, & in castris Aquilæ, signaque poena exortos recedebant, qui ad illas confugissent, ausurati attripissent, Covarruvias Lib. 2. Var. cap. 20. n. 2.

Innumera sacrae prophanæque Gentilitatis exempla praetermitto. Divina veri aeternique Numinis jussu sex Civitates in homicidarum & fugitivorum praesidium constitutae sunt, Numer. cap. 35. v. 6. & Josue cap. 20. v. 2. Ipsum etiam Templum Hierosolymitanum reorum Asylum constitutum, non obscuro indicio sunt verba, Constitutam tibi locum, in quem fugias, Exodi cap. 21. v. 13. scilicet Tabernaculum & Altare. Unde Demetrius Rex gentem Judaeam sibi conciliare studens, opportunè inter cetera in ejus gratiam concessa, Templum etiam Hierosolymitanum confugis, etiam Regi ebono-xis, esse voluit pro Asylo, Machab. Lib. 1. cap. 10. v. 43. Hæc

16. Hanc Asyli sacri vetustatem vel ignorarunt, vel non ponderarunt ex Catholicis, praesertim Iustitiae in criminolos administris aliqui, cum superiorum temporum Novatoribus querentes, Ecclesiam fieri speluncam latronum & fomentum criminolorum, quos immunitate sua invitat ad delinquendum, maximò utique damnò Reipublicae, cujus interest, delicta non manere impunita, *e. Ut fama 35. de Sent. excom. & l. Ita vulneratus 51. §. 2. V. Ejusdem, ff. ad L. Aquil. cum, sicut praemia bene meritis, ac Virtuti, sic peccatis poenae & supplicia nocentibus debeantur, Cicero de Natura Deor. Lib. 2. ut peccantium coërcetur licentia & infantes contumelià non afficiantur. Unde Magistratis cura inter primas illa esse debet, Ne maleficos patiantur vivere, juxta praeceptum Dei, Exodi cap. 22. v. 18. cujus supremæ Aeternaeque Majestati à Justitiae Sacerdotibus Majus Sacrificium & pinguior hostia offerri non potest, quam si, qui in suam & aliorum perniciem debacchantur, competenti vigore compefcantur, Pelagii Papae rescriptum est can. Quali nos, 23. q. 5.*

17. Ita isti, Ultionis & in speciem etiam Justitiae zelò majori, quam Religionis & Christianae Pietatis, ut rectè adnotavit Gonzalez in e. Inter alia 6. n. 11. quia, sicut prisci Rerumpublicarum legumque Conditores & Divino jussu Moyses, sic Romani tam Impm. quam Pontifices Sacris & Religiosis locis Asyli privilegium concesserunt, non ut favorem praestarent delinquentibus ac delictis, hominesque improbos ad peccandam redderent audaciores: sed intuitu Religionis & Fidei Christianae, cujus favor publicus, *e. fin. Qui filij legit. & praecipue attendendus est, l. Sunt persona 43. ibi, Summa est ratio, qua facit pro Religione, ff. de Relig. & sumpr. sum. & ob honorem Dei, BB. Calitum cultum,*

ob venerationem & reverentiam locorum ipsis dicaturum: imò etiam; ut imitarentur ipsum, quem Templis & Altaribus colunt, Dominum Deum, cujus Misericordiae super omnia opera ejus sunt, teste Regio vate, *Psal. 144. v. 9.*

Audire hac de re lubeat clarissimum Ecclesiae Lumen & Doctorem maximum S. Augustinum *Serm. 5. de Dedicat. Eccles.* ubi, cum monuisset, *Grandem injuriam Religionis & Divinitatis offensam esse, qualemcunque fugientem ad Domum Dei à sacris liminibus, id est, de sinu matris e- vellere & Arcam communis expugnare per- fugit, ad confutationem eorum, qui de Christianorum sacra Asylia minus piè sentiant, & non satis reverenter loqui non verentur, Sed fortè, inquit, aliquis dicit, locus Sanctus criminoso parere non debet. Non est ita; haec enim intrahabilis animi argumenta non recipit Christus, qui pro impiis mortuus confugientibus ad se claudì aditum Misericordia non permittit: qui Latroni fidem consenti Paradisi clausura patefecit, reum à sacris adytis non vult excludi.* Et profectò, si apud Gentiles, qui ad mortem deposcebantur ob scelus, cum ad Aram fugissent, cum tenuissent simulacrum, cum Principum statuas, aquilas, signaque Castrensia fuissent amplexi, se Religione tutabantur: eosque inde per vim abstrahere piaculum fuit, æquissimum omnino est, à violentia defendi confugas ad Tempa & Altaria Christianorum; ne ab his, minus venerationis impendi vero aeternòque Numini, quam vanissimis commenticiisque Diis à Gentilitate tributum videretur, in quem sensum ad *Consulta Bulgarorum* respondit Nicolaus I. *cap. 95.*

Neque Asyli sacri inviolata sanctitas noxia Reipublicae est, cum; quia istius tranquillitas felicitasque non exigit; ut nullum unquam delictum sit impunitum; aliàs e-

Z z z z

18.

19.

aliis enim Asyla constituere & peccantium misereri Deus non potuisset, vel id malò publicò fecisse dicendus esset: quod utique est blasphemum: tum verò; quia rei Christianæ plurimum interest, Ethnicorum Aras, statuásque Templis & Altaribus vero Numini Sacris non videri potiores. Accedit; quòd Magistratus secularis malefactores extra Ecclesiam & privilegiata loca deprehensos pro meritis valeat punire: & quos ob criminum enormitatem extremo supplicio non subtrahi, publicè interest, Asylo sacro non defendantur, & ad hoc profugi tradantur Curia seculari, *can. Sicut antiquitus 17. q. 4. c. Inter alia 6. c. fin. hanc Rubr. c. 1. de Homicidio & c. 1. in 6. & Constit. Gregoriana*, paulò post referendà. Imò, quòd à JCT.º Romano Vindicis Justitiæ Ministris non ita pridem responsum est, in non excepti, atrocissimi tamen & omnino notorii criminis reos Asyli sacro sinu receptos propositis infamiæ, proscriptiois & bonorum omnium confiscationis poenis procedere Curia secularis possit.

20. Occasio delinquendi, quam ex Asylio sacra hominum malicia aliquando sumit, per accidens est; eam enim, licet Ecclesia justa ex causa aliquando permittat, adeò tamen non intendit; ut potius, quantum in ipsa est, ullum à quoquam crimen non perpetari desideret, ut rem hanc *cit. Del bene de Immunit. cap. 16. dub. 2. à n. 9. & Ranbeck Panoplia Libert. & Immunit. Eccles. disp. 2. cap. 2. declarant*. Quin, si cum tempore Asyli fiducia & veniæ impunitatisque facilitate crimina invalescere, malò publicò animadvertetur, haud dubiè ad compescendam facinorosorum licentiam ab Ecclesia sacri Asyli privilegia angustioribus terminis circumscripta restringerentur ac dimiuerentur, ut *cc. cit. à Nicolao I. Innoc. III. & IV. à Gregorio IX. & XIV. factum*.

A Vindicis Justitiæ ministrorum vigore hætenus confutato nonnulli agunt *cit. Del bene dub. & n. 2.* adeò recitent; ut sacram Asyliam non solum priorè sanctæque, sed ipso Jure Naturali crederent constitutam; quòd nisi, ut dicunt Deo templa, & Aras consecrari, sic ista mibi prædicio & saluti esse voluisset, nunquam tot, tamque variæ & rerum primordio tam vicinæ Gentes in ea conspiciantur.

At meliùs, Asyliam illam Jure solum Positivo constitutam, cum plerisque alicujus nominis ac notæ DD. affirmant Covarruvias *cit. cap. 20. n. 2. & Suenes Tract. 1. de Relig. lib. 3. cap. 8. n. 9. partim*; quia, esto ad Jus Naturale pertinet cultus Dei, illud tamen Jus non dicitur reos ad templa & altaria ejus Numini consecrata confugientes, vi inde non adstrahendos: & si hoc diceret, facinorosus omnibus aequè semper & ubique tutus & non pro temporum ac locorum varietate varius ad illa receptus foret, *arg. 3. Sed Naturalia 11. Instit. de I. N. G. & C. contra* quam usuvenisse scimus: parum verò; quia extractio rei, ut promeritis poenas luat, ex natura rei neque in Dei neque in loci sacri contemptum eedit; ac proinde ex se & intrinsecè mala non est; atque insuper referri potest ad honestum finem, scilicet ad pacem & tranquillitatem Reipublicæ: qui finis cum sit honestus, ad eum relata extractionis violentia specialem contrahet honestatem caliquò lege Positivà non prohibetur.

Controversia tamen inter DD. est de Jure Positivo, quò Asylio sacra sint condita; Divinò enim id factum, assertant Decius *in c. Ecclesia 10. de Constitut. n. 44. Tuschus Practic. V. Ecclesia constit. 2. n. 4. & Farinacius in Appendice de Immunit. cap. 2. n. 9.* definitumque existimant à S. Synodo Trident. cum *sess. 25. cap. 20. de Ref. Ecclesiæ & personarum Ecclesiasticarum lib.*

rum Immunitatem Dei ordinatione & Canonis sanctionibus constitutam, ait.

Sed in rem præsentem ex *cit. cap. 20.* plus non evincitur, quàm Asyla ad imitationem Legis Divinæ veteris, aut in finctu Dei, acceptaque ab eo potestate constituta. Imò non defunt, qui *cap. 20. sit.* non de Locorum sacrorum Asyly: sed de Ecclesiasticarum personarum ad easque & Ecclesias pertinentium rerum immunitate agi, censent; atque idcirco differentiam agnoscat inter terminos *Immunitas Ecclesiastica Immunitas Ecclesiarum, & Ecclesiastica Libertas*: qui, licet sæpe confundantur, propriè tamen primus Immunitatem, quæ locis: alter eam, quæ rebus: postremus eam denotat, quæ competit Ecclesiasticis personis, de qua præcipue & secunda Immunitatis specie Tridentinos PP. loqui, ex Mario Italo & ipso Farinacio *cap. 1. n. 5.* notat Jordanus Lucubrat. *Lib. 11. tit. 8. n. 3.* ubi monet, hanc differentiam bene observandam propter Censuras; quòd contra unius violatores latæ ad alios non porrigantur: nisi de ferentis mente constet.

Quare, Asyla sacra in Nova lege Divinò Jure constituta, meritò negant *cit. Covarruvias n. 2. Suarez n. 11. & Decianus Tractat. Criminal. Lib. 6. cap. 25. n. 2.* quòd in Nova Lege non extet ullus textus, vel ab Apostolis accepta Traditio, quibus Asyli jus introducendum aut, quod Ceremoniali vel Judiciali Veteris Testamenti lege constitutum & Christi morte extinctum erat, *c. Translato 3. de Constitut. resuscitatum, & ad nostra tempora porrectum esse, ostendatur.*

23) Constituta itaque in Novo Testamento Asyla sacra immediatè sunt Jure solùm humanò, tam Imperiali quàm Ecclesiasticò.

Illò quidem *roto tit. C. de His. qui ad Eccles. confug. cui consonant Regium Jus*

Francorum Hispanorumque, apud *cit. Gonzalez n. 9. Legesque Longobardorum & Capitularia Caroli M. apud cit. Tholosan. cap. 21. Gothorum apud Joan. Magnum Lib. 23. Histor. Goth. cap. 21. & 22. Anglorum, conditæ ab Eduardo II. apud Polydor. Virgil. Lib. 1. Histor. Anglic. in Henrico, Saxonum Occidentalium ab Ino Rege latæ & relata Tom. 17. Concil. Reg. edit. l. 4. verbis, Si quis rei Capitalis reus ad templum confugerit, vitam potior &c. aliarumque Gentium & Rerum publicarum sanctiones.*

Illò verò, sive Ecclesiasticò Jure Asyla constituta aut confirmata, jam legimus à Concilio Arausicano, celebrato Anno Christi 341. disertè statuente, eos, qui ad Ecclesiam confugiunt, tradi non oportere, sed loci sancti reverentiæ & intercessione defendi, *can. Eos qui 6. dist. 87. Aurelianensi I. celebrato Annò 514. can. Id constitutum 17. q. 4. à Nicolao Papa I. can. Sicut antiquitus 5. q. cit. à Gelasio, qui floruit sub annum Christi 492. can. Frater 9. q. cit. à summis PP. & Conciliis aliis, can. Miror 7. can. Reum 8. can. Nullus clericorum 19. can. Si quis contumax 20. &c. q. cit. e. Inter alia 6. c. Ecclesie 9. &c. hæc Rubr. quæ aliæque ejusmodi Jura Antiquiora roboravit, & ad unam formam reduxit Gregorius Papa XIV. primò Pontificatus sui annò editâ Constitutione, cujus tenor est*

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

25) **C**um aliis nonnulli Prædecessores nostri, & præsertim felic. record. Sixtus Papa V. nec non Pius etiam V.

am V. sancto Zelo ducti, diversas facultates & indulgentias extrahendi etiam in casibus quibusdam, à Jure non permittis, ex Ecclesiis criminosis, & delinquentes, compluribus secularibus Principibus, eorumque Curijs, & Magistratibus sub variis modis & formis concesserint, prout in illis plenius continetur. Experientia postmodum docuit, tum ob diversitatem & differentiam hujusmodi indultorum, tum quia plerique eorundem Principum Ministri, ex hoc ipso illa diversimodè, etiam latius, quàm par erat, & ad suum libitum interpretandi occasionem arripuerunt, illisque abuti cœperunt, subortam esse non mediocrem in aliquibus locis, Libertatis, & Immunitatis Ecclesiasticae perturbacionem, & confusionem: alibi verò ne ipsos quidem laicos indultis hujusmodi uti voluisse, aut potuisse, quiddam populis inveteratâ erga Ecclesias reverentiâ devotâ & assuetâ, & scandali potius, quàm quietis occasionem præberent. Illud etiam absurdum sapenumèrò secutum est, ut infima interdum conditionis Laici, non modò Juris, sed etiam litterarum penitus ignari & imperiti, dum quasi Potestates, & Ministri Curie secularis in aliquo Castro, aut Oppidulo Jurisdictionem exercebant, facultatum & indultorum hujusmodi limites longè excefferint, eaque suo arbitrato in sensu minus rectos, & ab intentione concedentis omnino alienos detorsissent, & illorum prætextu, quidquid sibi in mentem venit, attentare præsumperint, in grave Jurisdictionis, & Immunitatis Ecclesiasticae præjudicium, Locorum & Personarum divino cultui dicatarum contemptum, in ipsius divinae Majestatis offensam, & scandalum plurimorum. Quare pro commissis nobis à Domino Pastoralis Officij munere, prædictis absurdis, & scandalis obviare, ac differentias hujusmodi ad uniformem regulam reducere, omnemque dubitandis ac

perperam interpretandi occasionem delatâ declaratione submovere, abusus tollere, & ne Ecclesiastica Jura plane concutiantur, & negligantur, opportune providere decrevimus, prout etiam dicitur Sixtus Prædecessor noster, eisdem de casibus, statuere decreverat, licet, morte preventus, hoc adimplere nequiverit; ita tamen, ut quando præsens temporum calamitas, & nimia, quæ jam invaluit, periculis hominum malitia id exposuit, aliquid etiam ad terrorem delinquentium, ad coercenda eorum facinora, ultra illud quod præfata Majorum nostrorum disciplina, & verus Sacrorum Canonum norma præscriperat, in quibusdam casibus, congruâ moderacione adhiberi, permittamus. Hæc itaque nostra perpetuè valiturâ Constitucione, omnia, & quæcumque privilegia, indulgentias, & gratias, tam per prædictum Sixtum, ac Pium V. quàm alios quoscumque nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, Sedemque Apostolicam, ejusque Legatos, super abducenda extrahendis ab Ecclesiis, Monasterijs, Sacellis, Domibus Regularibus, & Sacralibus, Locisve Sacris, aut Religiosis, aliisque in casibus Jure permittis, hominibus certorum tunc expressorum, vel non expressorum criminum reis, aut fructuabentibus delictoribus, etiam in odium certorum delictorum, & pro bono, pace & quiete publicâ, & ex causis urgentissimis ac necessariis, & aequipollentibus casibus in Jure expressis, atque ex paritate, identitate, aut majoritate rationis extensis, perpetuè, vel ad certum nondum elapsum tempus, quomodolibet concessa, etiam iteratâ ac multiplicatâ vicibus approbata, & innovata, ac usu recepta, litterarumque Apostolicarum sub plumbis aut in forma Brevis, seu alia quomodocumque desuper concessas, quæcumque tenores hinc haberi volumus pro expressis, ac ad verbum insertis, sublatâ penitus

omni differentia, ita ad unam tantum formam reducimus, & moderamus; ut

27. Laicis ad Ecclesias, Locaque Sacra & Religiosa praedicta confugientibus, si fuerint publici latrones, viarumque grassatores, qui itinera frequentata, publicasque stratas obfident, ac viatores ex insidiis aggredduntur: aut depopulatores agrorum, quove homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, earumve Coemiteriis committere non verentur, aut qui proditorie proximum suum occiderint, aut assassini, vel haereticis, aut lese Majestatis in personam ipsiusmet Principis rei, Immunitas Ecclesiastica non suffragetur. Sed universis & singulis Venerabilibus Fratribus nostris, Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisque Ecclesiarum & Monasteriorum Prelatis, tam Secularibus, quam cujusvis Ordinis Regularibus, districte precipiendo mandamus, & precipimus, ut Laicos in casibus praedictis delinquentes, ad eorum Ecclesias, Monasteria, Domos, & alia Loca supra dicta Sacra seu Religiosa respicientibus confugientes, & in eis se recipientes, atque morantes, qui praedicta delicta, eorumque aliquod iudicio suo commisisse videbuntur, quando a Curia seculari fuerint requisiti, & quilibet eorum fuerit requisitus, Ministris & Officialibus Curiae secularis absque Irregularitatis nota, aut alicujus Censura Ecclesiastica incursu, tradi & consignari curent, & faciant, & quilibet eorum curet & faciat.

28. Ne autem Curiae secularis Ministri praedicta facultate illos per se & propria auctoritate extrahendi & abducendi, sibi olim, ut praefertur, attributa & per presentes revocata abutantur, Volumus, districte auctoritate decernimus, & declaramus, ut Curia secularis, ejusque Judices & Officiales, ab Ecclesiis, Monasteriis, Locisque Sacris praedictis Laicum aliquem,

ut praefertur, delinquentem, in nullo ex casibus supra dictis sine expressa licentia Episcopi, vel ejus Officialis, & cum interveniente Persona Ecclesiastica ab eo auctoritatem habentis, ad quos solos, & non alios Episcopos inferiores, etiamsi alii Ordinarii sint, aut nullius Dioecesis, aut Conservatores ab hac Sede specialiter vel generaliter deputati, praedictam licentiam dandi facultas pertineat. Occurrente autem casu in loco exempto, & nullius dioecesis, tunc ad Episcopum vicinorem devolvatur haec cognitio, & non ad alios, capere, extrahere, aut incarceratione non possint, nisi eo casu, quod ipse Episcopus, & dicta Persona Ecclesiastica requisita, illos in delictis superius expressis culpabiles trahere, aut captura & incarcerationi intervenire, & assistere recusarint, tuncque Reverentiae Ecclesiae, & Locis Sacris debita memores, praedictos delinquentes, minori, quo id fieri poterit, scandalo & tumultu extrahere curent. Quodque delinquentes Laici praedicti, postquam, ut praefertur, ab Ecclesiis locisque sacris extracti, & capti fuerint, ad carceres Curiae Ecclesiasticae reponi, & inibi sub iure & firmo carcere, ac opportuna custodia, data illis, si opus fuerit, per curiam secularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiaeque seculari praedictae consignari, nec tradi possint, nisi cognitio prius per Episcopum, seu ab eo deputatum, an ipsi verò crimina superius expressa commiserint: tuncque demum de mandato Episcopi per Judicem Ecclesiasticum curiae seculari, quacumque appellatione seposita consignentur. De crimine verò haereticis cognitio ad Forum Ecclesiasticum tota pertineat, neque in ea curia secularis se quoquo modo intromittat. Sicuti etiam prohibemus, ne

29. contra Ecclesiasticas personas, seculares, aut cujusvis Ordinis vel Militiae, etiam

S. Joannis Hierosolymitani Regulares, quoquo modo, etiam vigore prædictorum privilegiorum, indultorum, aut concessionum, qua omnia ad terminos Juris præsentem reducimus, procedant, aut se intromittant, illasve ab Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, Locisque Sacris aut Religiosis, etiam in casibus in hac Constitutione expressis, extrahere, abducere, capere, carcerare, aut cognoscere de criminibus ad Forum Ecclesiasticum pertinentibus, aliis quam de Jure & per privilegia eisdem Ordinibus, aut Militiis concessa permittitur, quomodolibet præsumant. **Quod si quis, quacunque dignitate & auctoritate præditus, præmissorum, aut alio quovis prætextu quidquam præter, aut contra hujus nostræ Constitutionis tenorem attentare præsumserit, declaramus, eum ipso facto Censuras & penas easdem incurrere, que contra Libertatis, Juris & Immunitatis Ecclesiasticæ violatores, per Sacros Canones, & Conciliorum generalium, nostrorumque Prædecessorum constitutiones sunt promulgatae. Sicque per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublatâ eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa & instantia judicari, & desiniri debere; nec non irritum decernimus & inane, si secus super his per quoscunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis tam Sixti, & Pii V. quam aliorum quorumcunque Prædecessorum nostrorum Litteris Apostolicis, privilegiis, indulgentiis, & facultatibus, quibusve personis, etiam Imperiali, Regiâ, Ducali, aut aliâ quavis dignitate, & auctoritate fulgentibus, aut Rebus publicis, Dominiis, Regnis, Provinciis, Civitatibus, Ter-**

ris, & Locis; eorumve Curis, Parochiis, Senatibus, Consiliis, Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, aut Præfidentibus, Proregibus, Gubernatoribus, Locatenentibus, Vicariis, Potestatibus, aliisque Magistratibus, Officialibus, Ministris, aut Consiliariis, ex prædictis, vel aliis etiam gravioribus & urgentioribus causis, tam illorum intuitu & contemplatione, sive ad eorum preces & instantiam, quam etiam non proprio, & ex certa scientia, deque Apostolica Potestatis plenitudine, ac per modum statuti & legis perpetuæ, etiam in vim contractûs, & Fratrum nostrorum consilio, sub quibuscunque tenoribus, & formis, & cum quibusvis præservatis, restitutivis, mentis attentatis, derogatoriis derogatoriis, aliisque cunctis, dissimulis, & efficacissimis, & in solis cunctis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam si inibi caveatur expressè, quod illis, nisi sub certis modis & formis, & nisi de expresso eorum consensu, ad quorum favorem concessa fuerint, derogari possit, & aliter facta derogationes nullius sint roboris, vel momenti, & aliâ quomodolibet concessis, etiam sæpius approbatis, & innovatis. Quæ omnia & singula, ac illorum tenores pro expressis habentes, quatenus præmissis in aliquo adversentur, aut plures, quam superius expressos casus continent, auctoritate & tenore præmissis omnino, ac perpetuè tollimus, & abrogamus, ac ad terminos præsentis Constitutionis quoad superius descripta duntaxat reducimus, & volumus, euiquam de cetero suffragari, & quâlibet aliâ dicta Sedis indulgentiâ generalis, vel specialis, per que præsentibus non expressa, vel ad verbum non inserta, effectum earum quomodolibet valere impediri. Ut autem præsentis littera & Datum Rome in monte Quirinali Anno

Incarnationis Dominica mill. quingent. nonag. primò, nonò Calendas Junii, Pontificatus nostri annò primò.

ARTICULUS III.

De Gregorianæ Constitutionis &c. Obligatione & Interpretatione.

SUMMARIUM.

31. Constitutione Gregorii XIV. hodie standum,
32. Ex mente Doctorum, eâ posteriorum:
33. Eâque observanda est in provinciis omnibus:
34. Licet Roma tantum fuerit promulgata.
35. Eâ sublata etiam sunt Consuetudines, derogantes Immunitati,
36. Quin tamen illis vis contra hanc adempta sit in futurum:
37. Dummodo alicubi introducta probentur.
38. Canones Immunitatis dubios interpretatur Lex:
39. Clari tamen præ ista in Romanæ Ecclesie.
40. Et Imperii etiam terris observantur.
41. Juris Asyli interpretationem strictam:
42. Et huic latam præferentium Opinio:
43. Quæ consentanea est Juri utriusque,
44. Et meliori nititur ratione.

31. **R**elata Constitutionis dispositione, tanquam Asyli Jure novissimo, hodie in utroque foro standum, arg. c. 1. de Constitut. in 6. & l. Sed & posteriores 28. ff. de LL. communis sensus est DD. ejus

editione posteriorum fere omnium, qui cum Barbosa Jur. Eccles. Lib. 2. cap. 3. Jordano Lucubrat. Lib. 11. tit. 3. Bonacina disp. 3. de I. Decalogi præcepto q. 7. Palao Tract. 11. disp. unica à p. 5. Diana p. 1. & l. tract. 1. utrobique toto, Delbene de Immunit. cap. 16. Zypæo in Asylis Consult. & Respons. Canonic. ad hanc Rubr. Fagnan. in c. Inter alia 6. Rubr. cit. Haunoldo Tom. 6. de I. & l. tract. 1. à n. 139. Sperello Decis. 22. 23. 50. 101. 185. &c. & Pignatello Tom. 1. Consult. 175. n. 7. Tom. 2. Consult. 37. à n. 5. Tom. 9. Consult. 17. à n. 18. Consult. 18. à n. 1. &c. suas de Locali Ecclesiarum Immunitate lucubrationes & doctrinam relatæ Constitutioni conformare studuerunt, manifestò indicio, istam pro Jure communi Ecclesiastico ab omnibus haberi.

Quare in propositâ Immunitatis materia ea præcipue habenda præ oculis, & in occurrentibus casibus præ aliis consulendi sunt DD. illius editione posteriores: quique Commentarios suos novissimo ejus Juri & uniformi Regulæ conformare studuerunt. Quod exemplo suo posteritati luculenter testatus est Prosper Farinacius, famigeratus ille Urbis quondam, nunc Orbis totius ICT. dum, quæ Praxis sue Criminal. q. 18. indefessâ industriâ & accuratione maximâ antiqui Juris Regulis conformavit; ne, à Justitiæ femita recessisse ipse, & alios abducere voluisse, videri posset, operosiùs accuratiùsque cœgit in Appendicem de Immunitate, Practicæ suæ Operi adjectam: quâ Sacrorum & Religiosorum locorum Immunitatem secundum normam Constitutionis Gregorianæ ad publicam utilitatem felicissimè explicavit.

Non desunt tamen, qui hanc Gregorii XIV. Constitutionem non in omnibus provinciis locum habere existiment. In quem

32.

33.